

řejnění, pro podávání a hodnocení nabídek či pro elektronické uzavírání smluv). Tyto aplikace mohou existovat samostatně nebo mohou být integrovány do uceleného řešení pro elektronické zadávání veřejných zakázek (např. v podobě elektronického tržiště).

■ **Elektronické prostředky** tvoří síť a služby elektronických komunikací, přičemž za elektronické prostředky se nepovažuje fax.

Elektronické zadávání se týká nejen nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek, ale i veřejných zakázek malého rozsahu. Veřejné zakázky malého rozsahu jsou však v odlišném právním režimu a nepoužijí se pro ně například požadavky na elektronické nástroje či nepodléhají povinnosti atestace. Při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu musí zadavatel dodržet pouze zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Zadavatelům však lze jen doporučit, aby se i u systémů pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu drželi požadavků na elektronické nástroje, které odpovídají obecně používaným postupům pro zajištění kontrolních mechanismů u informačních systémů.

Pro elektronické zadávání veřejných zakázek zákon upravuje:

■ **Obecné požadavky na elektronické nástroje.** Aby mohl zadavatel využít příslušný elektronický nástroj v zadávacím řízení, musí tento nástroj splňovat požadavky zákona o veřejných zakázkách a prováděcích právních předpisů k tomuto zákonu a zároveň musí být atestován Ministerstvem informatiky ČR (viz další bod).

■ **Atestační schéma.** Elektronické nástroje mohou být v zadávacím řízení použity pouze tehdy, jsou-li atestovány v atestačním řízení prováděném Ministerstvem informatiky ČR. Atestační řízení je postup, v jehož rámci jsou zkoumány požadavky shody elektronického nástroje s požadavky zákona o veřejných zakázkách a prováděcích právních předpisů k tomuto zákonu.

■ **Dynamické nákupní systémy (DNS).** DNS jsou nástrojem pro zjednodušení nákupu komodit, které jsou standardizovatel-

né, tj. nabízí je více dodavatelů a nabídky jednotlivých dodavatelů se neliší ve funkcičnosti či použitelnosti komodity, ale pouze ve faktorech typu cena, značka, doprovodné služby či jiné dodatečné charakteristiky (typicky jde například o kancelářské potřeby, informační a komunikační technologie, pohonné hmoty a energie).

■ **Elektronické aukce.** Opakující se proces realizovaný prostřednictvím elektronických nástrojů, který umožňuje dodavatelům zlepšovat jejich nabídku u příslušné veřejné zakázky. Nejde o samostatný druh zadávacího řízení, ale o postup, který může zadavatel využít ke konečnému rozhodnutí o výběru dodavatele před uzavřením smlouvy o veřejné zakázce.

■ **Elektronické katalogy.** Obdoba klasického listinného katalogu (ceníku). Obsahuje popis produktu (zboží či služby/práce), zúčtovací jednotku, jednotkovou cenu a popř. vyobrazení produktu a další informace.

Jako ve všech oblastech lidské činnosti neexistuje ani u veřejných zakázek jedna strategie elektronického zadávání vhodná pro všechny zadavatele. Výše popsaný rámec elektronického zadávání veřejných zakázek poskytuje zadavatelům dostatečnou volnost, jak přizpůsobit elektronický zadávací proces specifickým veřejných zakázek, které zadávají.

Zadavatelé musí především stanovit, jaké komodity budou nakupovat elektronicky či jaké konkrétní úkony budou realizovat elektronicky, neboť pro elektronický nákup jsou vhodné pouze některé komodity (např. komplexní stavební zakázky nejsou pro elektronické zadávání vhodné).

Důležitou roli pro stanovení strategie elektronického zadávání rovněž hraje organizační struktura zadavatele z pohledu počtu organizačních útvarů či složek, které mají oprávnění zadávat veřejné zakázky. Pro zadavatele s komplexnější organizační strukturou vstupují do hry postupy pro agregaci poptávek, koordinaci zadávacích postupů, intenzivnější využívání rámcových smluv, na základě kterých zadávají veřejné zakázky jednotlivé organizační útvary či složky atd. Informační podpora tyto kroky podstatně zjednoduší, zlevní a učiní je proveditelnými.

Existující překážky pro elektronické zadávání veřejných zakázek

Ačkoliv legislativně je elektronické zadávání veřejných zakázek připraveno, existují oblasti, které představují překážku pro rychlý rozvoj elektronizace. Některé z nich jsou uvedeny v následujícím bodech.

■ **Absence elektronických výpisů z registrů**
Plně elektronické zadávání veřejných zakázek brzdí skutečnost, že nejsou vydávány elektronické výpisy ze základních registrů (zejména obchodní rejstřík, registr živnostenského podnikání, rejstřík trestů, registr dlužníků státu⁴). Dílčí zlepšení z pohledu dostupnosti výpisů, ale nikoliv elektronizace, přináší návrh novely zákona o informačních systémech veřejné správy, který umožní vydávání veřejných listin z vybraných centrálních evidencí skrze pobočky držitele poštovní licence, notáře, matriky či Hospodářskou komoru. Dodavatelům vzroste počet míst, na kterých lze opatřit výpisy z evidencí nutných k prokazování splnění kvalifikace.

■ Dlouhodobé ukládání a archivace elektronických dokumentů

U všech elektronicky úkonů v rámci zadávacího řízení je problematické dlouhodobé ukládání a archivace elektronických dokumentů, které by zajistilo čitelnost a právní validitu dokumentů v delším období. V soukromoprávní oblasti, kam patří i problematika zadávání veřejných zakázek⁵, neexistuje žádná právní úprava řešící dlouhodobé ukládání a archivaci elektronických dokumentů.

Ne zcela dořešeny jsou rovněž postupy pro zajištění dlouhodobé čitelnosti elektronických dokumentů (tj. problematika migrace formátů) či ověřování platnosti elektronických podpisů u dokumentů. Právní platnost elektronického podpisu nekončí s platností souvisejícího certifikátu, ale je svázána s okamžikem jeho vytvoření (nikoli s okamžikem jeho ověřování). Jde tedy o následnou prokazatelnost platnosti elektronického podpisu, tj. o dohledání, že elektronický podpis byl platný v době jeho vytvoření.

Ing. Pavel Brož, ředitel divize rozvojových projektů, CS-PROJECT spol. s r.o.
pbroz@cs-project.cz

⁴ Viz usnesení vlády č. 1478 ze dne 16. listopadu 2005, k dalšímu postupu přípravy registru dlužníků státu.

⁵ Zákon o veřejných zakázkách má veřejnoprávní rysy (např. správní řízení v souvislosti se seznamem kvalifikovaných dodavatelů), ale i soukromoprávní rysy. Při úkonech mezi zadavatelem a dodavatelem se celý vztah řídí soukromoprávní úpravou.

Pozn. red.:

Vzhledem k posunutí předpokládaného termínu schválení nyní projednávaného nového zákona o veřejných zakázkách a velkému množství pozměňovacích návrhů přijatých Poslaneckou sněmovnou připravujeme avizovaný podrobný výklad jednotlivých elektronických nástrojů až v dalších pokračováních tohoto seriálu, tak aby publikované články plně reflektovaly definitivní znění příslušných ustanovení nového zákona.